

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Oppiaine	Liiketaloustiede, laskentatoimi	Päivämäärä	4.1.2006
Tekijä(t)	Minna Tuomala	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	73
Otsikko	ATK-pohjaisen kirjanpidon tilintarkastus		
Ohjaaja(t)	KTL Niko Lappalainen, KTL Ulla-Maarit Valve		

Tiivistelmä

Automaattista tietojenkäsittelyä (atk) käytetään hyväksi kirjanpidon hoidossa lähes jokaisessa organisaatiossa. Atk-ympäristö ei muuta tilintarkastuksen tavoitetta, mutta se vaikuttaa tarkastuksessa käytettäviin toimintatapoihin ja menetelmiin. Tässä tutkielmassa tutkittiin atk-pohjaisen kirjanpidon ominaispiirteitä sekä niiden vaikutuksia tilintarkastusprosessiin. Lisäksi tutkittiin yleisimpiä atk-avusteisia tilintarkastusmenetelmiä.

Tutkielma on pääosin teoreettinen. Aineistona käytettiin kirjallisuutta aiemmista tutkimuksista, joiden avulla tutkittava asia jäsennettiin selkeämmäksi kokonaisuudeksi. Suppeassa empiriaosuudessa atk-avusteisen tilintarkastusmenetelmän hyväksikäyttöä havainnollistettiin esimerkillä, joka perustuu todellisessa yrityksessä tehtyyn varaston aineistotestaukseen.

Atk-pohjaisessa kirjanpidossa tiedon ja prosessoinnin oikeellisuuden valvonta on siirretty suurelta osin atk-järjestelmien tehtäväksi. Tämän johdosta tilintarkastuksessa korostuu atk-järjestelmiin ja niiden ympärille rakennettujen sisäisten kontrollien toimivuuden varmistaminen. Kyetäkseen arvioimaan sisäisten kontrollien riittävyttä ja asianmukaisuutta tilintarkastajan on ymmärrettävä atk-pohjaisen kirjanpidon tärkeimmät ominaisuudet sekä atk-ympäristön olennaisimmat sisäiset kontrollit.

Automatisoitujen kontrollien testaukseen on kehitetty useita atk-avusteisia kontrollitestausten menetelmiä. Niiden käyttö edellyttää kuitenkin tilintarkastajalta laajaa atk-osaamista. Kontrollitestausten yleistymisen laajempaan käyttöön edellyttää helppokäyttöisempien menetelmien kehittämistä sekä tarkastettavuuden parempaa huomioimista atk-järjestelmien kehittä- ja käyttöönottovaiheessa. Atk-avusteisten tarkastusmenetelmien käyttö on ollut laajinta aineistotestauksessa. Tavallisin menetelmä on monipuolinen ja käyttäjäystävällinen tilintarkastusohjelma, joka vaatii tilintarkastajalta vain vähäistä atk-osaamista. Atk-avusteisten tarkastusmenetelmien ilmeisin etu on niiden mahdollistamat hyvin laajat testaustoimenpiteet, joiden avulla tilintarkastukseen liittyviä riskejä voidaan pienentää.

Asiasanat	tilintarkastus, atk, kirjanpito
Muita tietoja	